

SZENÁTOROK EGYMÁS KÖZT

SZKA_209_07

A RÓMAI KÖZTÁRSASÁG
KORÁT MEGIDÉZŐ
SZEREPJÁTÉK

Készítette: Baracs Nóra és Magasi András

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

9. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Előzetes házi feladat					
A	Néhány önként jelentkező tanuló a modul feldolgozása előtt egy-két héttel azt a feladatot kapja, hogy készítsenek felvételeket a magyar országgyűlési viták tévéadásairól. (A televízió M2-es csatornája rendszeresen közvetíti ezeket a tavaszi és őszi ülészak idején hétfőn, kedden és szerdán, élő adásban.)	A foglalkozás során felhasználható segédlet készítése Kommunikációs eszközök használata	Önálló egyéni vagy kiscsoportos munka – anyaggyűjtés	Videofelvétel készítéséhez szükséges berendezések	P1 (Útmutató)
B	Néhány önként jelentkező tanuló a modul feldolgozása előtt egy-két héttel azt a feladatot kapja, hogy keressen az interneten olyan letölthető anyagokat, amelyek országgyűlési vitákat mutatnak be, s ezekből készítsen egy CD-re összevágott válogatást. (Ősszel és tavasszal Az ország háza című honlapon található ilyen anyagokat.)	A foglalkozás során felhasználható segédlet készítése Kommunikációs eszközök használata	Önálló egyéni vagy kiscsoportos munka – anyaggyűjtés	Internet Számítógép CD-ROM	P1 (Útmutató)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b A magyar országgyűlési viták					
A, B	A segédletet előkészítő tanulók a tanár közreműködésével kiválasztanak az összegyűjtött anyagból egy olyan 2-3 perces részt, amely valamilyen fontos téma vitáját mutatja be. Ezt a részletet közösen megnézi az osztály. A látottakat a P2 megfigyelési szempontok szerint elemzik. 25 perc	A parlamenti vita sémájának megismerése Lényegkiemelés Kritikai gondolkodás Kommunikáció	Frontális munka – a szemléltetés és irányított beszélgetés		P2 (Megfigyelési szempontok)
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Időutazás					
A	A tanulók a jelenkori magyar országgyűlési viták után visszatérnek történelmi tanulmányaik idejébe. Megismerkednek néhány olyan fontos kérdéssel, amelyek Gracchusok korában foglalkoztatták a római szenátust. 4-5 fős csoportokat alkotnak, és a történelemkönyvük segítségével válaszolnak a D1 feladatlap kérdéseire. A megoldásokat a szóforgó szabályai szerint egyeztetik a csoportok. (Itt az első 45 perc vége.) 20 perc	Új ismeretek szerzése és rendszerezése Szövegértés Összefüggések felismerése Együttgondolkodás	Csoportmunka – közös feladatmegoldás Frontális munka – csoportszóforgó	D1 (Feladatlap)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b A római szenátusi viták					
A	A tanulók egy szenátusi vitát bemutató rövid részletet néznek meg a Julius Caesar című filmből. A látottak megbeszélése során összevetik egymással a filmben szereplő, illetve a korábbi parlamenti közvetítéseken látott kommunikációs formákat. 15 perc	A szerepjáték hangulati előkészítése Képi információk értelmezése	Frontális munka – filmrészlet közös megtekintése és a látottak elemzése		P3 (Választható filmek) A vetítéshez szükséges eszközök
II/c Római emberek					
A	A tanulók 6 fős csoportokat alkotnak. A csoportok megkapják a korabeli római társadalom rétegeit bemutató kártyákat, amelyek közül minden csoporttag húz egyet. Mindenki tanulmányozza a saját kártyáját, majd a szóforgó szabályai szerint bemutatkozik társainak. 15 perc	A társadalomra vonatkozó ismeretek nyújtása Lényegkiemelés Ismeretek átadása Egymásra figyelés	Kooperatív tanulás kiscsoportokban	D2 (Társadalmi rendek – kártyák)	
II/d Jó ez nekünk?					
A	Az azonos kártyákkal rendelkezők új csoportokat alkotnak, és megbeszélik, hogy a Gracchusok intézkedései közül melyik kedvez nekik, és melyikkel nem értenek egyet. (Itt a második 45 perc vége.) 15 perc	Nézetek, vélemények egyeztetése, kompromisszumkötés	Csoportmunka: szakértői csoportok		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Képzelt vita ...					
A	<p>Az előzőleg kapott szerepkártya megtartása mellett mindenki húz egy új kártyát is a lehetséges négy közül. Ezek segítségével a Tiberiust vagy Caiust támogató, illetve ellenző pártok (D3) valamelyikének a tagja lesz, és az így kialakuló négy csoport egyikében próbálja majd meg képviselni az érdekeit. A csoportok megkapják a feladatleírást, és mintaként néhány olyan érvet, amit felhasználhatnak a soron következő vitában. A lapot részekre vágják, és a gondolatokat szétszítják egymás között. A vitát a szenátorok vezetik, ők adnak szót saját pártjuk hozzászólóinak. A vitát, amely a szóforgó szabályai szerint zajlik, a Tiberiust támogató párt kezdi azzal a mondattal, hogy „Éljen Tiberius Gracchus, a köztársaság megmentője!”</p> <p>A cél az, hogy a játék során a diákok találjanak egy olyan fontos politikai lépést, amit mind a négy párt támogatni tud. (Ha a feltételek adottak hozzá, a tanár segítőtje videokamerával rögzíthet a vitát.)</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Ismeretek alkalmazása, kulturált vitakészség, nézőpontváltás, kommunikáció, szabálykövetés, együttműködés</p>	<p>Csoportmunka: szerepjáték</p>	<p>D3 (Pártkártyák)</p> <p>D4 (Feladatleírás)</p> <p>Ollók</p>	<p>Ha megoldható: videokamera</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Hogyan vitáztunk?					
A	A tanulók (ha mód van rá, a videofelvétel alapján) értékelik a lezajlott vitát – az érvek hatásossága, az érvelés kulturáltsága, és a kompromisszumkeresés eredményessége szempontjából. 15 perc	Visszatekintés az elvégzett munkára Reflexió, önreflexió	Frontális munka – beszélgetőkör		A felvételek lejátszásához szükséges eszköz
III/b Képviselőjelöltek					
A	A tanulók röviden megfogalmazzák, hogy a vita alapján szerintük, ki lenne a legjobb szenátor vagy képviselő, és meg is indokolják a véleményüket. 8 perc	Szóbeli teljesítmény értékelése Véleményalkotás A kritika elfogadása	Frontális munka – beszélgetőkör		
III/c Házi feladat					
A	A diákok azt a házi feladatot kapják, hogy írjanak egy rövid cikket a vitáról egy képzeletbeli ókori újság számára. Az újság profilját maguk választhatják meg a D5 feladatlap segítségével. 2 perc	Az önálló otthoni munka előkészítése	Frontális munka – tanári közlés	D5 (Feladatlap)	

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1

Az országgyűlési viták közvetítései

Instrukciók az előzetes feladathoz

- A közszolgálati televízió M2-es műsora a tavaszi és az őszi időszakban hétfőnként 3 órás, kedden-szerdánként 5 órás élő adásban közvetíti az ülések eseményeit.
- A Kossuth Rádió egész nap élőben közvetíti az eseményeket.
- Az interneten Az ország háza honlapján szintén minden ülés eseményeit meg lehet tekinteni.

Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy lehetőleg olyan részeket rögzítsenek, amelyeken interakciók is lejátszódnak, vagy amelyeken a hallgatóság reakciója is látszik.

P2

Javasolt megfigyelési szempontok az egész osztálynak vagy csoportoknak

- Kit érint a vita, hozzászólás témája? Kinek az érdekében hangzik el, kinek az érdekeit sértheti?
- Milyen a szereplők kommunikációja (beszéd tartalma, érthetősége, stílusa stb.)?
- Milyen az érvelés (ha van...)?
- Milyen a hallgatóság reakciója?

P3

Választható filmek, melyek mindegyikében található jelenet a szenátusi vitákról:

1. Julius Caesar – amerikai film, rendezte: Joseph Mankiewicz, 1953 – videón és DVD-n
2. Julius Caesar – amerikai film, rendezte: Stuart Burge, 1970 (fsz: Charlton Heston, Jason Robards) – DVD-n
3. Róma – koprodukciós sorozat az HBO-n, 2005, 1. és 2. epizód

